

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ฟังธรรมเพื่อหัวใจของเรา หัวใจได้ธรรมเป็นที่พึ่งอาศัย ร่างกาย
ได้อาหารเป็นที่พึ่งอาศัย เวลาโยมมาทำบุญยังได้บุญกุศล เวลาพระมาปฏิบัติพระอยากจะพ้นจาก
ทุกข์ เวลาบุญกุศล ทำสิ่งใดก็ให้สมความปรารถนา ทำสิ่งใดถวายพระแล้ว พระควรจะได้สนอง
ศรัทธา ถ้าสนองศรัทธา นี้ความเห็นของโยม ความเห็นระดับของท่าน ท่านเขาต้องทำอะไรสม
ความปรารถนา ทำแล้วให้มีความสุข มีความสุขนั้นเป็นเรื่องระดับของท่าน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่า การ อนุปปพิทถา เรื่องของท่าน เรื่องของ
ศีล เรื่องของสวรรค์ เรื่องของเนกขัมมะ พอจิตใจควรแก่การงานแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าแสดงอริยสัจ อริยสัจคือสัจจะความจริงใจ เห็นไหม เราปรารถนาความสุข เราต้องการ
ความสุข เราปรารถนาให้สมความปรารถนา สมความปรารถนาเราก็สนองความต้องการของเรา
ทุกเรื่องให้สมความปรารถนา แล้วมันจบแล้วมันได้สิ่งใดต่อไป เพราะค้นหาความทะยานอยาก
มันสิ้นฝั่ง มันต้องการไม่มีที่สิ้น สิ่งใดที่สมความปรารถนาแล้วมันก็ต้องให้มากขึ้นๆ ต่อเนื่องกัน
ไป

เวลาถึงอนุปปพิทถา ทำบุญกุศลได้บนสวรรค์ให้ถึงเนกขัมมะ เนกขัมมะแล้วถึงแสดง
อริยสัจ สัจจะความจริงใจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เป็นสัจจะความจริง แต่ของเรา นี่จิตใจของ
เราเป็นโลก เป็นโลกก็เป็นโลกียปัญญา เป็นโลกียปัญญาเป็นสัตยชาติญาณ คือความรู้สึกลึกซึ้ง
ของเรา แล้วก็บอกว่าความทุกข์เราไม่ต้องการ ความทุกข์เราปฏิเสธมัน เราต้องการความสุข เรา
ไม่ต้องการความทุกข์เลย แต่มันปฏิเสธความจริงไม่ได้ เพราะของในโลกนี้มันเป็นของคู่ มีคู่
กับสว่าง สุขคู่กับทุกข์ ในเมื่อเราปรารถนาความสุข มันก็มีความทุกข์เจือมาตลอดไป

เราปรารถนาความสุข ความสุข เห็นไหม สุขมันมีอยู่ที่ไหน? สุขมันมีความจริงไหมล่ะ?
ในเมื่อเป็นของคู่ เราปรารถนาความสุข มันไปเจอแต่ความทุกข์ เราปรารถนาความสุขแต่กลับได้

ความทุกข์มา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลยทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นสัจจะ ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์คือความทนอยู่ไม่ได้ ชีวิตนี้ทนอยู่ไม่ได้ เราจะทนอยู่โดยสภาพความพอใจของเราตลอดไปได้ไหม? ทุกข์คือความที่ทนอยู่ไม่ได้ เราทนอยู่ไม่ได้มันเกิดอะไร? มันเกิดสมุทัย สมุทัย ตัณหาความทะยานอยาก

ความทะยานอยาก ทุกข์ก็ไม่ต้องการ ปฏิเสธมัน แล้วปรารถนาความสุข มันไม่ได้ทั้งสองอย่าง ทุกข์มันก็ไม่เป็นความจริง เพราะว่าเราปฏิเสธมัน เราไม่ต้องการมัน เราผลักไสมัน เราพยายามบอกเรามีความสุข เรามีความสุข มีความสุขของเรา ถ้าความสุขของเรานะ ความสุขมันคู่กับความทุกข์ นี่ความสุขของเรานะ ถ้ามันเป็นสมุทัยมันก็แสวงหามาเพื่อปรนเปรอมัน ให้มันเป็นความสุขของมัน แล้วมันเป็นความสุขได้ไหมล่ะ? มันสุขไม่ได้

ฉะนั้น เวลาโยมมาทำบุญก็ต้องการบุญกุศล ต้องการสมความปรารถนา สมความปรารถนา เนกขัมมบารมี ถึงเวลาแล้วเราจะออกประพฤติปฏิบัติ นี่พระมาประพฤติปฏิบัติ พระอยากจะพ้นจากทุกข์ ถ้าพ้นจากทุกข์ เห็นไหม ปฏิสังขโย เราบิณฑบาตด้วยปลีแข็ง เราบิณฑบาตด้วยอำนาจวาสนาของเรา นี่ครูบาอาจารย์ของท่านให้อยู่แต่บ้านเล็กน้อย ๔-๕ หลังคาเรือน เพราะอะไร? เพราะเขาไม่มาทวงเรา ถ้าบ้านใหญ่แล้วคนนั่นเขามีความทุกข์ในบ้านของเขา เขาก็มาปรึกษาพระ นี่พระก็ต้องชี้แนะเขา

ถ้าบ้านเล็กบ้านน้อยเขาไม่มาทวง เราก็หาบ้านเล็กบ้านน้อยมา บิณฑบาตมาก็พอยังชีพ พอยังชีพขึ้นมา แต่เวลาเช้าสังคัม ออกมาอยู่บ้านอยู่เมืองขึ้นมา ยิ่งพระยิ่งต้องการมักน้อยสันโดษ คนเขาศรัทธาความเชื่อเขาก็ยังมาทำบุญ ไ้คนที่ต้องการมากมายมหาศาล นี่อุตสาห์ไปนั่งรอที่ตลาดเขายังไม่ใส่เลย นี่สิ่งที่มันเป็นความเชื่อของเขา มันเป็นความศรัทธาของเขา ศรัทธาเพราะอะไร? กลิ่นของศีลหอมทวนลม เราทำคุณงามความดีของเรา คุณงามความดีเขาพูดไปปากต่อปาก เราไม่ต้องการๆ แต่มันเป็นไป เป็นไปโดยสัจจะ เป็นไปโดยเป็นข้อเท็จจริง แต่คนที่เขาแสวงหาๆ เขาไม่ได้สมความปรารถนาเขาเลย บวชเป็นพระมาก็ทุกข์ก็ยาก ไม่มีใครมาดูแลอยากได้ร้อนก็ได้เย็น อยากได้เย็นก็ได้ร้อน ไม่มีสิ่งใดสมความปรารถนาเลย

สมความปรารถนาก็สมุทัยไง สมความปรารถนาก็ตัณหาไง ก็เราชำระล้างมันไป ถ้าชำระล้างมัน คุณิเราหาแต่บ้านเล็กบ้านน้อย บ้านเล็กบ้านน้อยเพราะกิเลสมันก็ของมันก็แห่ เห็นไหม นี่บวชมาแล้วก็ไม่มีความวาสนา ไม่มีใครมาอุปฐากอุปถัมภ์ ไม่มีใครมาค้าจุนจุกแด่ นี่กิเลสมัน

ออกก่อน ก็เราจะมาฆ่ามัน ก็เราจะมาต่อสู้อันนั้น ก็เราต่อสู้อันนั้นนะ ถ้ามีสติปัญญาเขาก็หาบ้าน เล็กบ้านน้อยขึ้นมา ก็เราหาเอง เราหาเอง เราพอใจ เราพอใจแต่ของเล็กๆ น้อยๆ พอใจดำรงชีวิต นี้เราชนะตัวเองตลอด ชนะกิเลสของเราตลอด

ถ้าเราชนะกิเลส นี้พระบวชมา พระบวชมาประพฤติปฏิบัติเพราะอยากจะพ้นจากทุกข์ อยากรู้พ้นจากทุกข์ ใครมีอำนาจวาสนาขนาดไหน จริตนิสัยของคน คุณิเวลาพระอรหันต์ในสมัย พุทธกาล เอตทัคคะ ๘๐ องค์ พระสิวลีมีลาภมากที่สุด พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลนะไม่เคยกิน ข้าวอิ่มเลย พระสารีบุตรก็จับบาตรไว้ กินข้าวอิ่มได้มือเดียวก็นิพพานไปเลย นี่เ็งคิดคุณคนทุกข์ คนยากเป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร? พระอรหันต์มันต้องร่ำรวมมหาศาลสิ พระอรหันต์มันต้องมี ทุกอย่างพร้อมไปหมดสิ พระอรหันต์อยู่ที่นั่นหรือ? พระอรหันต์มันอยู่ที่ใจ พระอรหันต์มันอยู่ที่ สติปัญญาอันนี้

ถ้าสติปัญญาอันนี้ นี้เราบวชมาเราปรารถนาพ้นจากทุกข์ เราปรารถนาพ้นจากทุกข์ นี้เรา เลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง ถ้าไปบิณฑบาต ไปบิณฑบาตสังคัม คุณิบ้าน ๕ หลัง ๑๐ หลัง เห็นไหม เขาก็ ต้องปากกัดตีนถีบ ชาวไร่ชาวสวนเขาก็หาอยู่หากินของเขา เขาหาอยู่หากินของเขา เขามีสิ่งใด เขาหุงหาอาหารแล้วเขามีสิ่งใดเขาก็ใส่บาตรพระ เขาก็ปรารถนาบุญของเขา เราไปบิณฑบาตมา เราได้อาหารนี้มา ได้อาหารมาจากน้ำพักน้ำแรงของญาติโยมเขา ญาติโยมเขา เขาทำของเขา เขา ปรารถนาของเขา เขาทำบุญกุศลของเขา เขาให้ทาน เขาให้ชีวิต ให้การดำรงชีวิตกับเรา

เราไปบิณฑบาตมาด้วยปลีแข่ง ก็ไปเห็นชีวิตของโลกก็ทุกข์ยากขนาดนั้น เพราะเราเห็น ความทุกข์ยากขนาดนั้นเราถึงเห็นภัยในวัฏฏะ เราจะออกจากโลก ออกจากโลกคือมันไม่เวียน วายตายเกิด ไม่เวียนวายตายเกิด นี่ชีวิตนี้โลกชีวิตทุกข์อย่างนั้นแหละ แล้วเวลาเราบิณฑบาต กลับมา เห็นไหม ปฏิสังขาโย เขาอาบเหงื่อต่างน้ำได้สิ่งนี้มา ได้สิ่งนี้มาเขายังมีน้ำใจสละมา แล้ว เรานี้เราเลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง เราบิณฑบาตมา

ปฏิสังขาโย เห็นไหม ปฏิสังขาโยเรื่องอาหาร อาหารมันเน่ามันบูด เก็บไว้มันไม่เป็น ประโยชน์กับใคร ร่างกายนี้มันก็ต้องการอาหาร นี่ปฏิสังขาโยมันพิจารณาไป มันพิจารณาไปมัน มีสติปัญญา มีสติปัญญาเขาแสวงหามาเพื่อปากเพื่อท้อง แสวงหามาเพื่อความสุขของเขา เพื่อ ลิ้มรสของเขา การกินของโลก กินเพื่อกาม กินเพื่อเกียรติ กินเพื่อศักดิ์ศรีของเขา สมณะเรากิน เพื่อดำรงชีวิต เลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง หยอดน้ำมันบนล้อเกวียนไม่ให้มันเสียดังเท่านั้นแหละ

นี่ถ้ามีสติมีปัญหา เพราะอะไร? เพราะเราปรารถนาพันทุกข์ เราไม่ได้ปรารถนาข้าวในบาตร เราไม่ได้ปรารถนาอาหารที่มันเอร็ดอร่อยขนาดไหนหรอก แต่ในเมื่อมันได้มา อำนาจวาสนาของคน คนมีอำนาจวาสนาบาร์มี เขาให้มาเขาให้แต่ของดีๆ มา ให้ดีๆ ขนาดไหน ถ้าปฏิสังขยาโยมก่น้อยสันโดษ แต่ถ้าคนไม่ได้สิ่งใดเราก็ไม่ต้องไปดิ้นรนหาขนาดนั้น ก็อำนาจวาสนาเรามีแค่นี้ ถ้ามีแค่นี้ เราฉันทแล้วจิตใจมันไม่เกาะเกี่ยว จิตใจไม่กังวล ไม่กังวลไม่มีนิวัตรธรรม เราจะทำความสงบของใจเราเข้ามา

ถ้าใจเราสงบระงับขึ้นมาแล้ว นี่วันนี้วันพระผู้ที่ประเสริฐ ประเสริฐที่ไหนล่ะ? ประเสริฐที่ใจใจ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานใจ ใจมันประเสริฐไหมล่ะ? ถ้าใจมันประเสริฐมันก็ไม่ทุกข์ใจ ใจมันประเสริฐมันก็ไม่บีบคั้นตัวเองนี่ใจ ไอ้ที่มันไม่ประเสริฐๆ ก็มาเรียกร้องอยู่นี่ใจ มันกระที่บอยู่ หัวใจ ก็เลศตมหาความทะยานอยากมันเหยียบย่ำอยู่นี่ ถ้าเหยียบย่ำอยู่นี่ นี่ประเสริฐไหมล่ะ? ถ้ามันประเสริฐทำไมมันทุกข์ขนาดนี้ล่ะ? ถ้ามันจะประเสริฐมันก็ต้องมีสติ มีสติกำหนดพุทโธ พุทโธ ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมา เวลามันแหวกจอกแหนๆ ก็แหวกอารมณ์ความรู้สึกนี้แหวกออกไป มันเจอน้ำใสสะอาด

นี่จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส นี่มันประเสริฐประเสริฐตรงนี้ใจ ประเสริฐตรงที่ว่าทรัพย์สมบัติหาขนาดไหนก็เพื่อความสุขใจใหม่ เราทำบุญกุศลก็เพื่อความสุขใจใหม่ ทุกคนปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ มันเป็นของคู่กันนั่นแหละ เห็นไหม ดีกับชั่ว ทุกข์กับสุข เครียด จินตนาการต่างๆ มันก็มีความคิดทั้งนั้นแหละ พุทโธ พุทโธก็เป็นความคิดเหมือนกัน มันก็เป็นจอกแหนเหมือนกัน เอาจอกแหน แหวกจอกแหน เอาจอกแหนคืนจอกแหนออกไป พุทโธ พุทโธ พุทโธ เวลามันแหวกจอกแหนไป แหวกจอกแหนมันเห็นน้ำมันสะอาด น้ำมันรู้มัน

นี่จิตใจ ความสุขนี้หนึ่งเดียว สมาธิเป็นหนึ่ง ไม่ใช่ของคู่ ปรารถนาความสุขได้แต่ความทุกข์ทั้งนั้นแหละ ปรารถนาความสุข ไปที่ไหนมันก็ต้องกลับบ้านทั้งนั้นแหละ ไปที่ไหนกลับมา มันก็ต้องกลับมาอยู่ใจเรา ถ้าใจเรามันทุกข์มันยาก จะไปไหนกลับมาที่ทุกข์ยากอยู่นี่ ถ้ามันมีหนี่มีสินขนาดไหน มันไปไหนกลับมาหนี่สินมันก็ไม่ได้ใช้ไป มันต้องมาแก้ที่หนี่สินนี้แหละ ใจก็เหมือนกัน พอจิตมันสงบแล้ว จิตมันสงบ จิตนี้เป็นหนึ่ง นี่จิตนี้ควรแก่การงาน ควรแก่การงาน เห็นไหม เวลาเราฟังครูบาอาจารย์เทศนาว่าการ ฟังก็ซาบซึ่งดีเหมือนกัน จิตมันสงบนะ มันฟังมันกระเทือนใจ มันกระเทือนใจ มันเข้าถึงจิตใจ แต่ถ้าจิตมันไม่สงบนะมันก็สำคัญอารมณ์

กรรม กรรมคมคายใครก็พูดได้ พูดอย่างไร นี่นักปราชญ์ถามันพูดดีกว่านี้อีก เวลามันทอก โขว์มันพูดได้ฮากันตั้งเลย แล้วมันได้อะไรมา? ก็เสียค่าบัตรไง แล้วก็กลับไปนึกคิดต่อไง แต่ถ้ามันเป็นจริงล่ะ เวลามันจริงปัจเจกตั้ง สันติภูฏิจโกจิตมันสงบเข้ามา ถ้าจิตสงบเข้ามา นี่ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้าผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันมีสติสัมปชัญญะนะ สติคือความระลึกที่อยู่ ปัญญาทำให้รู้เท่าทัน รู้เท่าทันความรู้สึกนึกคิด รู้เท่าทันต่างๆ นี่พอจิตมันสงบแล้วมันเห็นสิ่งนี้ เราหวังพึ่งครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านปกป้องดูแล พ่อแม่ครูจารย์ท่านให้ปัจจัยเครื่องอาศัย ความดำรงชีวิตอยู่ของเรา ปกป้องป้องกันภัย

ภัย เห็นไหม ภัยในวัฏฏะ ภัยในสังคม พระที่มีชื่อเสียงขึ้นมาใครๆ ก็ต้องเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ ใครๆ ก็เข้ามาเกาะเกี่ยว ไอ้พระที่ไม่มีชื่อเสียงใครไม่มองเลย นี่ครูบาอาจารย์ท่านคอยเตือน เตือนภัย ภัย เห็นไหม พ่อแม่ครูจารย์ท่านเลี้ยงดูมา ท่านให้ปัจจัยเครื่องอาศัยมา ท่านก็ปกป้องดูแลความพลั้งเผลอของเรา แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้ว จิตมันสงบแล้วควรทำอย่างไรต่อไป ควรทำอย่างไรต่อไปท่านรู้ตั้งแต่ที่แรก รู้ตั้งแต่ที่แรกแล้วพยายามทำเข้ามาให้ได้ จิตสงบเข้ามาให้ได้

ถ้าจิตสงบเข้ามาจริตนิสัยมันเปลี่ยนแปลงไป เปลี่ยนแปลงไปว่ามันจะหลบมันจะหลีก มันจะไม่ยุ่งกับใคร เพราะอะไร? เพราะว่าสิ่งที่มีค่าคือความรู้สึกของเรา แล้วเรามีสติมีปัญญา รักษา คั่นคว้าคั่นหาหัวใจของเรา ทั้งๆ ร่างกายของเราคั่นหาขึ้นมาเจอ มันทิ้งกับคุณค่าของน้ำใจของเรา ทิ้งกับคุณค่าหัวใจของเรา มันทิ้งคุณค่านะ สิ่งใดจะมีค่ากว่านี้ล่ะ? มันก็จะสงบระงับ มันก็จะมีสติปัญญา รักษา ถ้ามันดีขึ้น มันดีขึ้นมันก็เข้มขึ้นขึ้น ทำดีขึ้น เจริญออกงามขึ้น ถ้ามันเสื่อมลง เสื่อมลงนะเมื่อก่อนมันก็หลบหลีก เมื่อก่อนมันก็ไม่ยุ่งกับใคร พอจิตมันเสื่อมขึ้นมามันก็ไปชวนคนนั้นคุย ชวนคนนี้คุย เห็นไหม เวลาจิตมันเสื่อม

จิตใจ ใจมันเป็นอย่างไร พฤติกรรมมันบอก มันบอกว่าพระองค์นั้นมีพฤติกรรมอย่างไร พระองค์นั้นถ้าจิตมันดีขึ้นมา มันเจริญออกงามขึ้นมา มันจะหลบมันจะหลีก ครูบาอาจารย์ของเรา เข้าป่าเข้าเขานะท่านจะไม่ยุ่งกับใครเลย เพราะมันรักษายาก รักษาใจมันรักษายาก เห็นไหม คุณติของที่เขาสร้างขึ้นมาเขาต้องบำรุงรักษา เขาดูแลของมัน คนนั้นมาก็มาทับถม คนนั้นก็มาทำลาย มันจะอยู่ได้อย่างไรล่ะ? แล้วจิตใจมันดีขึ้นมา จิตใจที่ดีพฤติกรรมมันก็เปลี่ยนไป

ถ้าเปลี่ยนไป ถ้าจิตมันดีขึ้นมามันก็เข้มข้นขึ้นไป นี่เขาจะสงบระงับ เขาจะอยู่ป่าอยู่เขา ด้วยความสุขของเขา แต่จิตมันเสื่อมแล้วมันอยู่ไม่ได้ คนนั้นเขาอยู่สุขสบาย คุณก็ทิ้งหลวงตา ทั้ง หลวงปู่เจี๊ยะท่านอยู่ในป่าในเขา เวลานั้นมีนักขัตตฤกษ์ เขาร้องรำทำเพลง สงกรานต์เขาขับร้องกันไป ก็เลสมันขึ้นนะ เขามีความสุขกันทั้งโลก สงกรานต์ นักขัตตฤกษ์ เขาไปทำพิธีกรรมกัน เขามีความสุขกัน ไอ้เรามันทุกข์มันยาก ทำไมเรามันคนที่มันจีทุกซ์ขนาดนี้ ทำไมเราวาสนามันต่ำด้อยขนาดนี้ แต่ครูบาอาจารย์ท่านมีปัญญา พอคิดปั๊บกิเลสมันดันออกมาทันทีเลย กิเลสมันดันออกมา

พอดันออกมานะ หลวงตาท่านพูดของท่านเลย เราไม่เคยเป็นหรือ? ก่อนบวชเราก็เที่ยว มาแบบนี้ ไอ้เที่ยวมาแบบนี้เราเที่ยวมาพอแรงแล้วแหละ ไอ้เที่ยวสาวนี่เราเที่ยวมาเต็มที่แล้วล่ะ เราก็เที่ยวมาแล้วมันมีประโยชน์ตรงไหนล่ะ? ตอนนี่เราต่างหากที่เป็นคนมีสติปัญญา เราหลีก เร้นมา ปัญญามันแหวกจอกแหน เอาจอกแหนกระแทกจอกแหนไปเลย พอแหวกจอกแหน ไอ้ ความคิดที่ว่าเราน้อยเนื้อต่ำใจ เราเป็นคนทุกข์คนยาก เขามีความสุขกัน เขามีแต่ความรื่นเริงกัน ทำไมเราต้องทุกข์ต้องยากขนาดนี้ หายเว็บเลย เพราะอะไร? เพราะมันโดนสติปัญญากระแทก มันไป มันแก้เดี๋ยวนั้นมันก็เอาตัวรอดได้ ถ้าไม่แก้เดี๋ยวนั้นนะ จิตมันเสื่อมแล้วมันก็ทุกข์ใจ มันก็ ยิ่งทับถมไป เราอำนาจวาสนาน้อย เราเป็นคนทุกข์คนยาก

อำนาจวาสนามันเกิดจากไหน? อำนาจวาสนาเกิดจากการกระทำ ถ้ากระทำ เห็นไหม โลกเขาก็หาอยู่หากินกันด้วยน้ำมือของเขา ด้วยสติปัญญาของเขา จิตใจของเรา เราจะมา สติปัญญาก็ด้วยสติปัญญาของเรา มันกิริยาของใจ ใจ เห็นไหม สติคือเหนียวรั้งไว้ มีความระลึกรู้ เหนียวรั้งไว้ แล้วมีปัญญาก็รู้เท่าทัน รู้เท่าทันมันก็แยกแยะของมันไป มันทำของมันไป มันเจริญ ของมันไป เพราะด้วยสติปัญญา ทั้งๆ ที่กิเลสมันยุมันแห่ มันจะพาให้ออก ทั้งๆ ที่ภาวนาเป็น แล้วนะ กิเลสมันยังมาขุมมาแห่ขนาดนั้น แล้วเราล่ะ?

เรา เห็นไหม นี่ถ้าเราจะอาบเหงื่อต่างน้ำแบกหาม โลกเขาเจริญกันมา ปากกัดตีนถีบ เลื่อ ผืนหมอนใบเขาเป็นเศรษฐีประเทศเศรษฐีโลกได้เพราะเขามีสติปัญญา เขาแยกแยะอะไรคืออะไร ไม่ดี เขายังทำของเขา นี่โลกเขายังทำประสบความสำเร็จกันได้ แล้วการภาวนา ครูบาอาจารย์ ท่านปฏิบัติของท่าน ท่านถึงเห็นทุกข์ของท่าน ท่านทำอย่างไร แล้วท่านเทศนาว่าการทุกวันมัน ขึ้นน้ำอยู่แล้ว ทำไมเราทำไม่ได้ ก็คนเหมือนกัน

ถ้าคนเหมือนกัน อ้าว ก็จริตนิสัยท่านสร้างอำนาจวาสนาของท่านมา เห็นไหม ก็เลสมันก็
ยุแห่ ท่านสร้างมา เราก็สร้างมา ถ้าเราไม่สร้างมาเราจะมินิกะหรือ? เราจะอยากทำบุญวัดหรือ?
เราอยากจะไปวัด คุณิเขามาทำไมล่ะ? เขาอยู่บ้านสนุกครั้นเครง ไปอยู่ไหนมีแต่คนนับหน้าถือตา
ไปวัดมาถือพรหมจรรย์ ต่างคนต่างอยู่ ต่างคน อ้าว ไอ้พวกนี้เห็นแก่ตัว... เห็นแก่ธรรมต่างหาก
ธรรมเพราะครูบาอาจารย์ท่านสอนไว้ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้หลักเร้นไม่ให้คลุกคลี

ไม่ให้คลุกคลีกัน เห็นไหม คลุกคลีกันมันก็นินทากาล พอนินทาเลมันมีแต่ฟันแต่ไฟ
ทั้งนั้นแหละ ของเรามันก็เต็มที่อยู่แล้ว ไฟมันเผาเราก็ทุกข์พอแรงอยู่แล้ว ทำไมไปเอามาอีกล่ะ
ทำไมไปกว้านมาทำไม ไอ้ฟันไฟข้างนอกไปเอามาทำไม ฟันของคนกองใหญ่มันก็ดิฉินนินทา
ได้รุนแรง ไอ้ฟันกองเล็กมันก็เผาไป ไอ้ฟันกองเล็กกองใหญ่มันก็จริตนิสัยของคน บางคน
เที่ยวติเตียนเขาไป ไอ้ฟันนั้นแหละฟันกองใหญ่ ไอ้ฟันกองเล็กมันก็ชิมไปนะ เออ เขาว่าอย่างนั้น
เขาเป็นอย่างนั้น ไอ้ฟันกองเล็กมันฟันมันไฟทั้งนั้นแหละ ไอ้ฟันไฟของเราก็มี ฟันไฟของเรา
ทำไมต้องไปกว้านเอาฟันเอาไฟมาเผาเราอีกล่ะ? นี่เราก็คูแลใจของเรา เราคูแลใจของเรานะ อด
ตา หิ อดตา โน นาโต ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนเท่านั้นเป็นที่พึ่งแห่งตน ทำขึ้นมาละ

ถ้าทำขึ้นมา เห็นไหม เวลาสมัยพุทธกาล กษัตริย์ที่สละราชสมบัติออกมาบวช สุขหนอ
สุขหนอ มันเทียบกันได้ไง เวลาเป็นกษัตริย์ ทรัพย์สมบัติ กษัตริย์คือผู้นำในแว่นแคว้นนั้น อยู่ใน
อำนาจปกครองหมด กษัตริย์มีสิทธิได้ทั้งหมดเลย แต่ถ้าเวลาสละราชสมบัติมาบวช พอบวชแล้ว
ปฏิบัติถึงสิ้นสุดแห่งทุกข์ สุขหนอๆ มันไม่มีอะไรมันสุขได้อย่างไรล่ะ? คนไม่มีอะไรเลยมันมี
ความสุขอย่างไร? สุขตรงไหนล่ะ? ลองทำคุณิ พิศุจน์สิ พิศุจน์ขึ้นมา นี่มันถึงมีค่า

คุณิแม้แต่สมบัติของกษัตริย์ กับเวลาผู้ที่ปฏิบัติสิ้นสุดแห่งทุกข์ สุขหนอ สุขหนอ มัน
เทียบกันๆ แล้วเราก็มินิสิธิ เราไม่ต้องไปขวนขวายให้เป็นกษัตริย์หรอก นี่เราพิศุจน์ในชีวิตเรา
เรารู้ว่ามันทุกข์แค่ไหนแล้ว แล้วเราปฏิบัติเอาเดี๋ยวนี้ ปฏิบัติเอาเดี๋ยวนี้ ถ้ามันได้เดี๋ยวนี้มา เห็น
ไหม ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต สิ่งนี้เป็นความจริงของเรา เราทำ วันพระผู้ประเสริฐ
ประเสริฐที่นี้ โยมทำบุญกุศลก็อยากได้บุญกุศลให้สมปรารถนา เวลาพระมาประพาศปฏิบัติพระ
ก็อยากจะพ้นจากทุกข์ ผลประโยชน์มันขัดแย้งกันเล็กน้อย ขัดแย้งกันที่ว่าต้องเจริญศรัทธาๆ

เจริญศรัทธาก็ศรัทธาของเขา ศรัทธาของเขา เพราะคุณงามความดีของผู้ปฏิบัติมันเขาถึง
มีมุมมอง เขาถึงมีความเชื่อ ไอ้คนที่เขามีความเชื่อ ถ้าจะไปสนองศรัทธาของเขาก็ถึงฟ้าต่ำ ถึงให้

ข้อปฏิบัตินั้นลงไปหาเขาซะใหม่ จิตใจที่สูงกว่าจะดึงจิตใจที่ต่ำกว่าขึ้นมา จะเอาจิตใจที่ต่ำกว่าดึงจิตใจที่สูงกว่าลงมาหรือ? จิตใจที่ต่ำกว่าจะดึงจิตใจที่สูงกว่าลงมาซะใหม่ มากลุกเกล้ากันอยู่อย่างนั้นซะใหม่ แต่จิตใจที่สูงกว่าเขาต้องดึงจิตใจที่ต่ำกว่าขึ้นมา ถ้าดึงจิตใจที่ต่ำกว่าขึ้นมาเขาต้องดำรงอยู่ได้ มีสติมีปัญญาแยกแยะได้ อะไรผิดอะไรถูก ควรและไม่ควร เพราะมรรคหยาบ มรรคละเอียด ความดีที่คิดว่านี่ยังมีอยู่ ความดียิ่งๆ ขึ้นไปยังมีอีกเยอะแยะเลย

โศคาปัตติมรรค สกิทาคามิมรรค อนาคามิมรรค อรหัตตมรรคมันละเอียดลึกซึ้งขนาดไหน สติ มหาสติ ปัญญา มหาปัญญา นี่ครูบาอาจารย์ท่านผ่านมาท่านรู้ขึ้นมา แล้วท่านกันให้หมดเลย พยายามป้องกันภัยให้เลย ภัยจากโลก ภัยจากลาภสักการะ ภัยจากการสรรเสริญของคน ภัยจากการศรัทธามั่นเข้าไปท่วมท้น มันเข้าไปทำลาย ทำลายพระดีๆ เสียหายหมด แล้วที่วัดมันจะดีเอาที่ไหน

ฉะนั้น ความเห็นของโลกก็เป็นความเห็นของโลกนะ โลกเขาปรารถนาอยากทำบุญกุศลกัน นี่เห็นใจ แต่พระก็เรื่องของพระ พระก็เรื่องของพระ พระที่มีสติมีปัญญา มีครูบาอาจารย์ชี้หน้าที่ดีท่านจะปกป้องดูแลพระ ดูแลพระให้เป็นพระต่อไป คุณศาสนทายาทให้มันเจริญเติบโตขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับศาสนา ก็มาทำบุญ ก็เพื่อศาสนา เพื่อสังฆกรรม แล้วสังฆกรรมธรรมที่มันดีกว่าธรรมที่มันสูงขึ้นมาทำไมไม่ปรารถนา ทำไมไม่ไขว่คว้าที่นั่น ทำไมจะลงต่ำไปอยู่เรื่อย

เวลาภาวนา เวลาเป็นสมาธิขึ้นมา เลื่อนยังไม่พอใจเลย เวลามันเดินปัญญาขึ้นมา เวลาปัญญามันเลื่อนลอยขึ้นมาทุกคนทุกซี่ยากทั้งนั้นแหละ ใอันี่มันเห็นๆ อยู่ ทำไมไม่ขวนขวาย ไม่ทำคุณงามความดีเพื่อประโยชน์กับหัวใจของเรา ให้เป็นพระความจริงขึ้นมา พระของเรา เราจะไป นี่เขาไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ไปกราบที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด ตรัสรู้ เทศนาว่าการ ปรีนิพพาน แต่เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลางหัวใจของเรา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่กลางหัวใจ เราจะอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราจะเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพุทธะในใจเรา เอวัง